

Mange har i tænkepausen efterlyst et socialt projekt i EU, her er et forslag:

**Bedre velfærd og større lighed i Europa og Globalt
- finansieret gennem afviklingen af landbrugsstøtten fra toppen af.**

af *Bent Hindrup Andersen,*
tidl. MEP for JuniBevægelsen og tidl. MF for Enhedslisten.
Vesterby 54, Endelave
8700 Horsens.

EUs største projekt har været at gøre EU selvforsynende med fødevarer. Det har man fremmet via de fælles landbrugsstøtteordninger. I dag udgør de op til halvdelen af EUs budget. I alt 43 milliarder euro(1). Dette projekt burde for længst være afsluttet, da målet er overopfyldt, og at støtten nu nærmere er blevet en støtte til dumpning af priserne på EUs landbrugsprodukter på det globale marked. Sammen med toldmurerne er landbrugsstøtten især stærkt uligheds skabende for især de fattige Ulande.

EU står i dag overfor et nyt stort projekt, nemlig at hæve velfærden og skabe større lighed i det indre marked, især for arbejdskraft og tjenesteydelser. For at undgå social dumpning af arbejdskraft og velfærd skal der som et første skridt udspændes et sikkerhedsnet under de dårligst stillede.

Denne lighed skal skabes ved at hæve standarderne for de dårligt stillede uden at det bliver på foregangslandenes bekostning. Dette er en afgørende lære vi har fra det indre marked for varer, hvor totalharmoniseringen har betydet, at man samles om fælles mindstemål. Det er uligheden i det enkelte land og i mellem landene i EU vi vil til livs.

EU har opgjort uligheden som hvis man tjener mindre end 60 % af den gennemsnitlige indkomst i det pågældende land(2). Ud fra denne definition lever 30.000 danskere under en uacceptabel lav grænse. I EU 13 er det i gennemsnit 18 % af befolkningen, medens der endnu ikke er tal for de nye medlemslande, så tallet må forventes at være væsentligt højere.

Robin Hood har ikke levet forgæves. Vi foreslår at man tager fra de rige og giver til de fattige. Der skal et loft over landbrugsstøtten, f. eks. startende med 300.000 kr. som den maksimale grænse for støtte i år 2010, 200.000 kr. i 2015, og 100.000 kr. 2020. Beparelserne på EUs budget skal bruges som medfinansiering til, at reducere uligheden ved at hæve alle, der er under EUs såkaldte fattigdomsgrænse(3). Samtidig lægges der en dæmper på udviklingen mod større brug.

Landbrugsstøtten bliver således omlagt til støtte og udvikling af velfærd. Støtten skal gives som medfinansiering af de enkelte lande, efter princippet krone til krone, for at sikre et lokalt engagement. Samtidig med at de umiddelbare levevilkår skal sikres for de dårligst stillede, skal det ligeledes være forbundet med tilbud om resocialisering, uddannelse og arbejde.

EUs beregningssystem er dynamisk, og er med til at udligne forskellen, dels mellem rig og fattig i de enkelte lande, men også mellem rige og fattige lande. Det kan

sammenlignes med det indre marked, hvor vi bør have fælles mindste regler, og med en dynamik der ligger i foregangslandende som har højere beskyttelsesniveauer, og viser vejen for en stadig opgradering af de fælles mindste regler. Med andre ord vil både reguleringen af velfærden og miljøet betyde et ræs mod toppen.

Afviklingen af landbrugsstøtten og toldmurerne vil give Ulandene en mere fair konkurrence, som også bør understøttes af indførslen af princippet omkring fair trade af især økologiske produkter. Dette bør ligeledes understøttes af frigjorte midler fra landbrugsstøtten. I et og samme hug sker der et indgreb i regional, national og global ulighed. Et indgreb der er nødvendigt for at lægge en dæmper på outsourcing af virksomheder og folkevandringer.

Det helt afgørende for at modstanden mod servicedirektivet kan vinde en sejr, at der etableres en politisk dagsorden hvor perspektivet er en udligning af forskellene ved en forhøjelse af standarden for velfærd i almindelighed, og for de dårligst stillede i særdeleshed i EU og globalt. Endelig vil det være en voldsom tiltrængt indspark til den efterhånden meget nationalistiske debat omkring velfærd.

"Robin Hood" forslaget er en ændring af JuniBevægelsens hidtidige politik, som kort fortalt indebærer at Landbrugsstøtten skal afvikles og provenuet skal bruges til at de fattige lande kan få medlemsrabat. At afvikle Landbrugsstøtten gradvis ved at skære fra toppen, er ligeledes ny. I JuniBevægelsen bør vi også bruge "Tænkepausen" til at udvikle vores politik så den kan få større troværdighed og gennemslagskraft og mindre nationalistisk.

Med udspillet angiver jeg, at i stedet for at sende pengene tilbage til medlemsstaterne, så foreslår jeg at de bruges til et nyt fælles økonomisk projekt som bedst løses i fællesskab, nemlig bekæmpelse af den globale, regionale og nationale ulighed/fattigdom. For mig at se er den eneste vej frem, at hæve levevilkårene, bekæmpe fattigdommen og uligheden hvis vi skal kunne gøre os håb om at bevare og udvikle vores velfærd.

Med udvidelsen af EU med de ti nye lande, og i 2007 også med Bulgarien og Rumænien, kan man ikke længere betegne EU som de riges klub, der er i høj grad tale om dybe skel, stor ulighed og udbredt fattigdom i EU.

Den anden store økonomiske klump i EU økonomien er strukturfondene, her forestiller jeg mig en ændring af kriterierne, så det går på at fremme decentralisering, økologisk omstilling og vedvarende energi.

Alt i alt betyder det at JuniBevægelsen således får en plan for omlægning af institutionerne, indre marked og nu også økonomien. For alle tre dele gælder det at vi ønsker et fællesskab for de opgaver der med fordel kan løses på europæisk plan.

(1) Tal fra finansministeriet den 27 august 2004 om den forventede budgetudvikling i EU's landbrugsudgifter frem til 2013.

(2) Report of the High Level Group on the Future of Social Policy in an Enlarged European Union. pp. 58-60.

(3) Landbrugsstøtten: der kommer en oversigt over modtagere af landbrugsstøtte gennem kommissionens åbenheds initiativ. Derved bliver det muligt at se hvor mange midler der frigives ved til stadighed at sænke loftet gående mod nul.